

Nejlepší biblioweb? Existuje!

Autor: Mgr. Pavlína Lišovská

Číslo: roč. 5, č. 2-5/2019

Rubrika: Impulsy na webu

Klíčová slova:

inspirace, biblioweb, soutěž knihoven

Již 20 let je každoročně vyhlašována soutěž o nejlepší knihovnické webové stránky. V rámci soutěže jsou přihlášené weby knihoven hodnoceny v několika oblastech a na základě získaných bodů jsou oceňovány. Za celou soutěží však stojí řada podniknutých kroků jednotlivých knihoven, které své weby vylepšují a upravují tak, aby byly uživatelsky přívětivější, informačně hodnotné, přístupné všem bez rozdílu.

O soutěži

V roce 2019 se uskutečnil jubilejní 20. ročník soutěže o nejlepší webovou prezentaci knihoven, jehož se každoročně účastní řada českých knihoven se svými webovými stránkami. Soutěž uspořádal v roce 2019 Svaz knihovníků a informačních pracovníků České republiky pod záštitou Asociace krajů České republiky.

Z informací dostupných na stránkách SKIP ČR je soutěž každoročně hojně účastnicky zastoupena. Knihovny přihlašující se do této soutěže, jsou hodnoceny v několika kategoriích soutěžních, a to pomocí několika skupin kritérií. Postupem času se ustálila tato hodnotící hlediska a jejich bodové hodnocení, jež byly aplikovány v soutěži i v roce 2019:

- **kvalita obsahu stránek** - zde je hodnoceno, zda jsou základní informace o instituci umístěny na webu a jak jsou dostupné pro uživatele (např. ceník služeb, kontakty, aktuality z provozní činnosti aj. (0-8 b)),
- **aktuálnost stránek** - v tomto bodu je přihlíženo k tomu, zda jsou odkazy na akce funkční a platné, jestli jsou propagovány aktuální akce knihovny a jak staré informace se na webu nacházejí (0-6 b.),
- **design stránek** - tady je sledována grafická stránka vzhledu webových stránek knihoven, sjednocenost, přehlednost, navigační prvky apod. (0-12 b.),
- **možnosti komunikace stránek s uživatelem** - zde je pozornost zaměřena na možnosti webu vzhledem k jazykovým mutacím, dostupnosti kontaktních údajů, existenci kontaktních formulářů či informačních e-mailů a dalších sociálních sítí atp. (0-11 b.),
- **použitelnost webu** - srozumitelnost a jednoznačnost informací, odkazů, a rovněž jednotnost ve vzhledu hypertextových odkazů, existence podstatných a klíčových informací přímo na webových stránkách aj. (0-12 b.),
- **sympatie poroty** - tzn. celkový dojem, jímž web na porotce zapůsobí, originálně pojaté webové služby apod. (0-5 b.),
- **kvalita písemné koncepce webu** (0-5 b.),
- **přístupnost stránek** - pro zrakově handicapované uživatele (zpracováváno heuristickým testem stránek; 0-10 b.).[\[1\]](#)

Komise po udělení bodů vyhlašuje jako vítěze tu knihovnu, jež získala v součtu ve všech kategoriích nejvyšší počet bodů; v případě účasti vyššího počtu účastníků mohou být knihovny rozděleny do kategorií dle počtu obyvatel v daných obcích, kde působí. Speciální cenu pak získá ta knihovna, která bude porotou vybrána jako ta, jež má nejlepší bezbariérový web knihovny.

Zasloužené opakující se prvenství

Na předních příčkách se v mnohých předcházejících ročnících objevila knihovna, jež je letos nejen vítězem v kategorii v obcích od 10 001 do 20 000 obyvatel, ale současně i absolutním vítězem ročníku – jedná se o Městskou knihovnu v Ústí nad Orlicí. Jejich web vyniká čistotou provedení, přehledným designem, snadnou orientací a mnohými dalšími kladnými hledisky, jež je možno i poprvé přichozím uživatelem ihned na webu objevit a jež zcela jistě byly pozitivně hodnoceny i soutěžní komisí.

Pro doplnění informací byla oslovena paní ředitelka ústeckoorlické knihovny, PhDr. Jana Kalousková, jež poskytla několik odpovědí v minirozhovoru zaměřeného právě na tuto soutěž.

1) Nejprve bych Vám ráda pogratulovala k získanému ocenění Biblioweb roku 2019. Vaše knihovna si toto ocenění neodnesla poprvé. Mohla byste nám prosím popsat, jakou cestu Váš knihovní web ušel mezi prvním a posledním získaným oceněním? Co všechno jste upravovali, na co jste se zaměřili? Co bylo největší motivací tehdy a dnes pustit se do soutěžení?

Naše knihovna měla už v roce 1997 mezi prvními uživateli v Ústí nad Orlicí připojení k internetu, a tak jsme hned v roce 1998 začali vytvářet první webové stránky knihovny. Nejdříve ve spolupráci se zdejšími Výzkumným ústavem bavlnářským, ale už za dva roky poté jsme si je začali dělat sami. Měli jsme vždy jasnou představu, že chceme, aby náš web www.knihovna-uo.cz byl především informačním portálem, to znamená, aby na něm nebyl pouze katalog knihovny, ale aby zde našly informace neziskové organizace okresu, organizace zdravotně postižených působící v našem městě, školská zařízení, knihovny okresu apod.

2) Jaký přínos spatřujete v získání tohoto ocenění pro svou knihovnu? Proč je podle Vás důležité inovovat design stránek a jejich obsah?

Vítězství v soutěži Biblioweb je pro nás potvrzením, že nad strukturou webu přemýšlíme a budujeme ho společně a ke spokojenosti uživatelů. Těší nás již deváté vítězství, protože každý rok web inovujeme a reagujeme na nové možnosti služeb, které přes web můžeme nabízet, např. nyní souborný katalog knihoven okresu.

3) Přicházejí nápady na inovace i od samotných zaměstnanců, nebo je vše v rukou Vašeho webového správce? Popř. mohou své podněty v této věci přinášet i sami čtenáři?

Na struktuře webu se svými připomínkami podíleli vždy všichni pracovníci knihovny a vytvářel ho náš IT kolega, takže o to více nás těšilo, že jsme od roku 2002 začali vyhrávat soutěž Biblioweb... informace na webu neustále vylepšujeme, dnes funguje katalog knihovny v systému Vufind, takže u vyhledaných knih vidí čtenář i obálku, hodnocení obsahu apod. Také je možné vyhledat a v PDF formě získat přes web plné texty e-knih z Městské knihovny Praha, což využívají především studenti, dále plné texty zákonů ze Sbírky zákonů, e-knihy díky spolupráci s E-readingem apod. Samozřejmostí je přístup k informacím pro zrakově postižené včetně nabídky zvukových knih.

[1] MIRANDA, Andrea. *Biblioweb 2019* [online]. ©2010-2020 [cit. 2019-12-30]. Dostupné z: <https://www.skipcr.cz/akce-a-projekty/akce-skip/biblioweb>.

LIŠOVSKÁ, Pavlína. Nejlepší biblioweb? Existuje!. *Impulsy: Inspirace, náměty a trendy dětského čtenářství* [online]. roč. 5, č. 2-5/2019 [cit. 2020-01-20].

Dostupný z WWW: impulsy.kjm.cz/impulsy-clanek/nejlepsi-biblioweb-existuje.
ISSN 2336-727X.